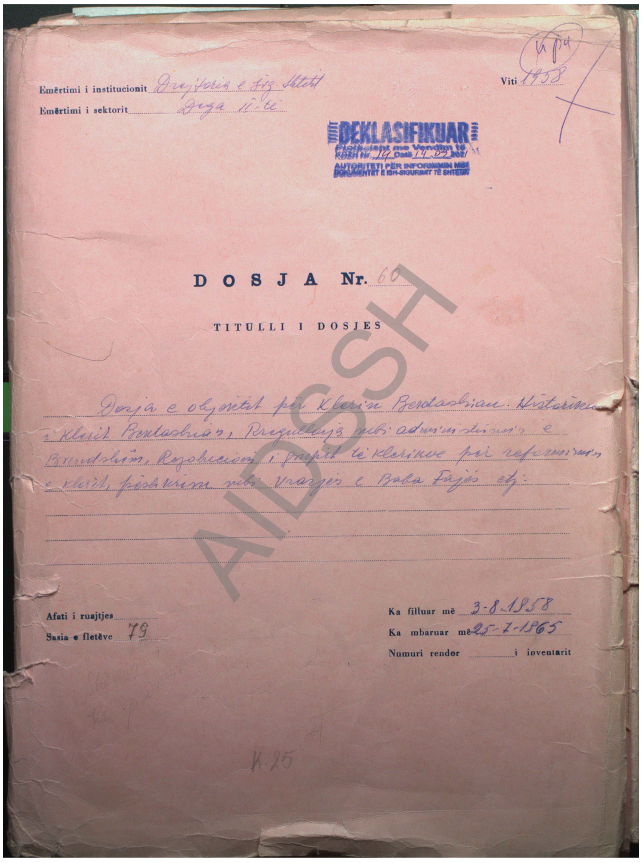
POSTIM ARKIVOR

Baba Faja (1910 - 1947)

SEKSIONI

Klerikë

PERIUDHA

1958 - 1965

Baba Faja, emri i të cilit ishte Mustafa Xhani, lindi në Luz të Madh të Kavajës në vitin 1910. Ishte figurë fetare shqiptare, i përkatësisë bektashiane (sufi), dhe njëkohësisht udhëheqës gjatë Luftës Nacionalçlirimtare të popullit shqiptar. Që në moshë të re, ndoqi rrugën e formimit fetar, duke studiuar për t'u bërë baba bektashi. Studimet i kreu në Teqenë e Martaneshit, ku edhe mori emrin e tij fetar, me të cilin u bë i njohur si Baba Faja.

PERMBAJTJE #1

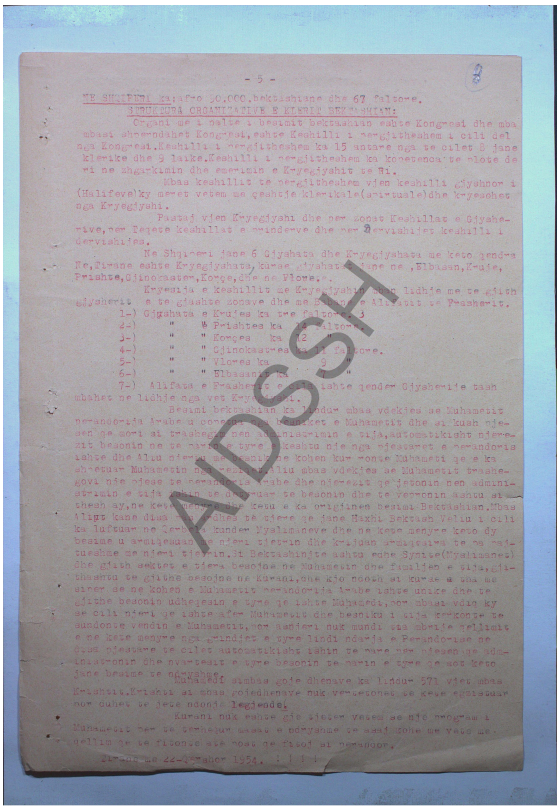
Seksioni 1

Dokumentet arkivore për Komunitetin Bektashian në Shqipëri përkatësisht Fondi 4 Dosja nr. 60 viti 1958 Dosja e objektit per klerin Bektashian ofrojnë një pasqyrë të qartë të menaxhimit dhe kontrollit të aktivitetit fetar nën regjimin komunist. Ato përfshijnë disa vendime kyçe, si ai i datës 30 gusht 1958, që synonin mbajtjen nën kontroll të çdo tentativi armiqësor, dhe ai i 22 korrikut 1965, që pasqyronte stabilitetin dhe uljen e aktivitetit fetar bektashian pas çlirimit.
Një pjesë e rëndësishme e dosjes është historiku i besimit bektashian, që ka pasur një përhapje të gjerë në Shqipëri dhe jashtë saj, me mbi 90,000 besimtarë dhe 67 foltore. Gjatë periudhës së regjimit të Zogut, kleri bektashian kishte një lidhje më të hapur me shtetin, ndërsa gjatë regjimit komunist u përball me kontroll dhe mbikëqyrje strikte.
Pjesa tjetër e dokumenteve flet për strukturën organizative të Komunitetit Bektashian dhe administratën e tij, duke përfshirë listat e klerikëve dhe anëtarëve të rëndësishëm. Ngjarje si Kongresi i IV i Bektashinjve të Shqipërisë dhe transferimi i zyrave në shtëpinë e Baba Fajës janë gjithashtu të dokumentuara, duke theksuar momentet kyçe të organizimit dhe forcimit të këtij besimi në vend.

MEDIA #1

Struktura organizative e klerit Bektashi

MEDIA FAQE #1

Struktura organizative e klerit Bektashi

INFORMACION

Struktura organizative e klerit Bektashi

DATA E KRIJIMIT	1958
	79
DEGA	II-të
DOSJA	Formulare
LLOJI I DOKUMENTIT	jpg.
GJUHA	shqip

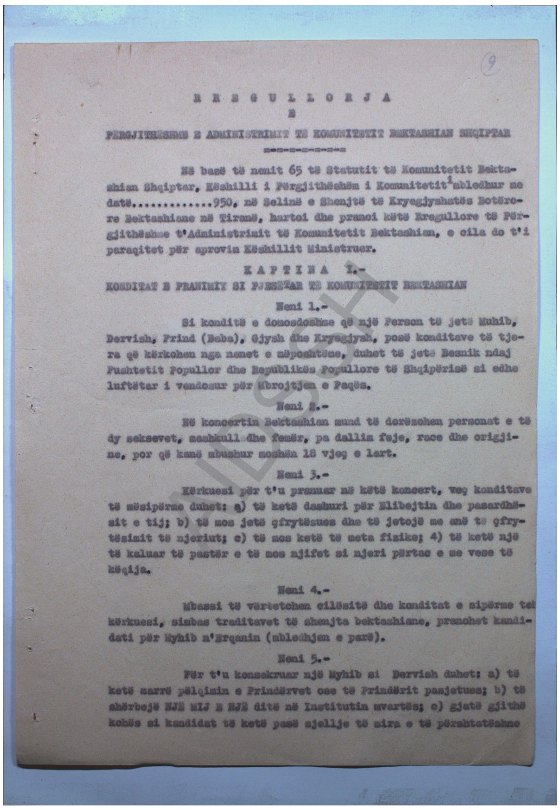
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #2

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

MEDIA FAQE #1

R R E G U L L O R J A
E
PËRGJITHËSHME E ADMINISTRIMIT TË KOMUNITETIT BEKTASHIAN SHQIPTAR

Në bazë të nenit 65 të Statutit të Komunitetit Bektashian Shqiptar, Këshilli i Përgjithshëm i Komunitetit mbledhur me datë.....950, në Selinë e Shenjtë të Kryegjyshatës Botërore Bektashiane në Tiranë, hartoi dhe pranoi këtë Rregullore të Përgjithshme t'Administrimit të Komunitetit Bektashian, e cila do t'i paraqitet për aprovim Këshillit Ministruer.

K A P T I N A I.-
KONDITAT E PRANIMIT SI PJESËTAR TË KOMUNITETIT BEKTASHIAN

Neni 1.-

Si kondita e domosdoshme që një Person të jetë Muhib, Dervish, Prind (Baba), Gjyah dhe Kryegjyah, pasë konditave të tjera që kërkohen nga nenet e mëposhtëme, duhet të jetë Besnik ndaj Pushtetit Popullor dhe Republikës Popullore të Shqipërisë si edhe luftëtar i vendosur për mbrojtjen e Paqës.

Neni 2.-

Në koncertin Bektashian mund të dorëzohen personat e të dy seksevet, mashkull dhe femër, pa dallim feje, race dhe origjine, por që kanë mbushur moshën 18 vjeç e lart.

Neni 3.-

Kërkuesi për t'u pranuar në këtë koncert, veç konditave të mësipërme duhet: a) të këtë dashuri për Klithejtin dhe pasardhësit e tij; b) të mos jetë gjyetësues dhe të jetojë me anë të gjyetësinit të njeriut; c) të mos këtë të meta fizike; 4) të këtë një të kaluar të pastër e të mos njifet si njeri përtac e me vese të këqija.

Neni 4.-

Mbasi të vërtetohen cilësitë dhe konditat e sipërme të kërkuesi, simbas traditavet të shenjta bektashiane, pranohet kandidati për Muhib m'Erqanin (mbledhjen e parë).

Neni 5.-

Për t'u konsekruar një Muhib si Dervish duhet: a) të këtë marrë pëlqimin e Prindërvet ose të Prindërit panjetues; b) të shërbejë NJË NIJ E NJË ditë në Institutin nvertës; c) gjatë gjithë kohës si kandidat të këtë pasë sjellje të mira e të përshtatëshme

për një Dervish.

Neni 6.-

Kandidati për Dervish mbasi përmbush konditat e sipërme mbi kërkimin e tij me kënbëngulje që të nveshi Petkun Fetar, i jepet e drejta e Emërimit si Dervish i klasit të II-të dhe i dekthen detyrat e shërbimit të tij fetar.

Neni 7.-

Për t'u konsekruar "NYXHERRET" (Fidai) Dervishi duhet të shërbejë NJËMIJ E NJË ditë në Qendrën e Kryegjyshatës së Përbotëshme Bektashiane. Konsiderohet shërbimi i kryer në Kryeqendër edhe kur Dervish i qëndron prenë një Instituti Bektashian "Nyxherret" me kondita që shpensimet e Ceremonisë së Konsekrimit ti bëjë Instituti nvertës (Halifata, Gjyshata, Prindërija ose Dervishija).

Neni 8.-

Asnjë Dervish "Nyxherret" nuk mund të bëhet Mutohil dhe anasjelltas asnjë Dervish Mutohil nuk mund të bëhet Nyxherret.

Neni 9.-

Në raste të jashtëzakonshme dhe kur provohet se një Dervish e meriton të konsekrohet "Nyxherret" kjo e drejtë i jepet edhe para mbushjes së afatit të NJËMIJ E NJË ditëvet.

Neni 10.-

Për t'u konsekruar Baba (Prindë) ose Gjyah , Dervishi duhet të këtë këto kondita:
a) Të këtë parë Erqanin e Nyxherretllikut;
b) Të jetë i pajisur me dijturi fetare të nevojëshme për me përmbushur misionin e tij si Udhë-rrëfenjës;
c) Të këtë dhënë prova të një administratori të mirë;
d) Të këtë marrë pëlqimin unanim të Muhibvet të juridiksionit fetar që e kërkon.

Neni 11.-

Kur konkurojnë konditat e sipërme kërkesa me anë të Gjyshatës i përcillet kryegjyshatës dhe mbasi vendoset prenini i kërkesës konform dispozitave të nenit.... të Statutit, Babajt të konsekruar i dorëzohet Dekreti.

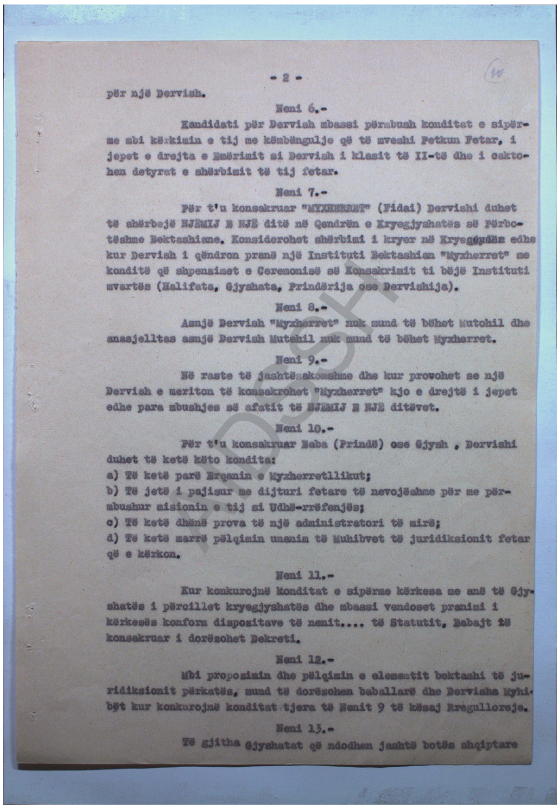
Neni 12.-

Mbi propozimin dhe pëlqimin e elementit bektashi të juridiksionit përkatës, mund të dorëzohen baballarë dhe Dervisha kyhibët kur konkurojnë konditat tjera të Nenit 9 të kësaj Rregulloreje.

Neni 13.-

Të gjitha Gjyshatat që ndodhen jashtë botës shqiptare

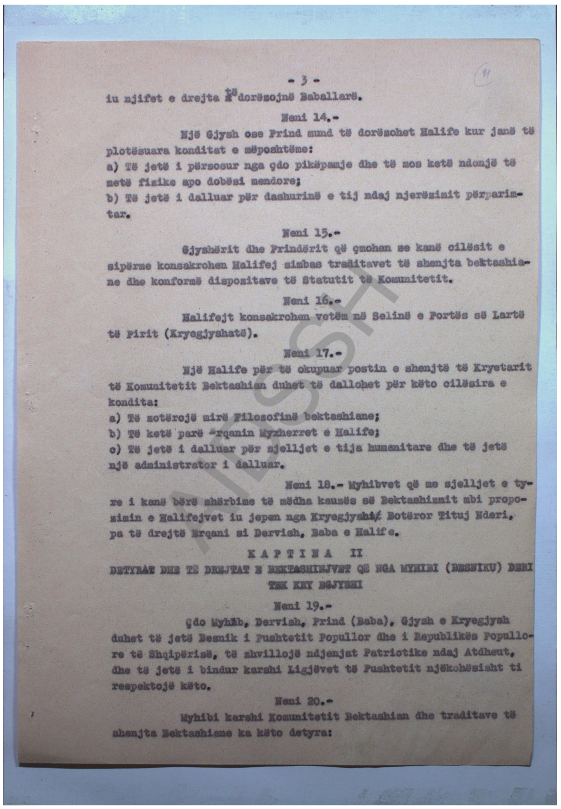
MEDIA FAQE #2

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

MEDIA FAQE #3

- 3 -

iu njihet e drejta të dorëzojnë Baballarë.

Neni 14.-

Një Gjysh ose Prind mund të dorëzohet Halife kur janë të plotësuara konditat e mëposhtëme:

a) Të jetë i përsosur nga çdo pikëpamje dhe të mos ketë ndonjë të metë fizike apo dobësi mendore;

b) Të jetë i dalluar për dashurinë e tij ndaj njerëzimit përparimtar.

Neni 15.-

Gjyshërit dhe Prindërit që çmohen se kanë cilësitë e sipërme konsakrohen Halifej simbas traditavet të shenjta bektashiane dhe konformë dispozitave të Statutit të Komunitetit.

Neni 16.-

Halifejt konsakrohen vetëm në Selinë e Portës së Lartë të Pirit (Kryegjyshatë).

Neni 17.-

Një Halife për të okupuar postin e shenjtë të Kryetarit të Komunitetit Bektashian duhet të dallohet për këto cilësira e kondita:

a) Të notërojë mirë Filosofinë bektashiane;

b) Të ketë parë "rqanin Mysherret e Halifë;

c) Të jetë i dalluar për sjelljet e tija humanitare dhe të jetë një administrator i dalluar.

Neni 18.- Myhibvet që me sjelljet e tyre i kanë bërë shërbime të mëdha kaunës së Bektashizmit mbi propozimin e Halifejvet iu jepen nga Kryegjyshë/ Botëror Titujt Nderi, pa të drejtë Urqani si Dervish, Baba e Halifë.

K A P T I N A II

DETYRAT DHE TË DREJTAT E BEKTASHIANJVET QË NGA MYHIBI (BESNIKU) DERI TEK KRY MAJTSHI

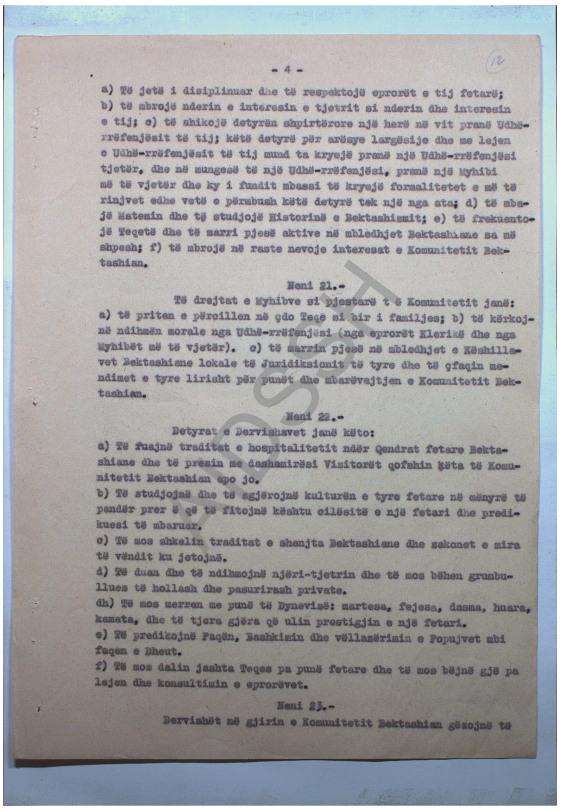
Neni 19.-

Çdo Myhib, Dervish, Prind (Baba), Gjysh e Kryegjysh duhet të jetë Besnik i Pushtetit Popullor dhe i Republikës Popullore të Shqipërisë, të shvillojë ndjenjat Patriotike ndaj Atdheut, dhe të jetë i bindur kundër Ligjëvet të Pushtetit njëkohësisht ti respektojë këto.

Neni 20.-

Myhibi kundër Komunitetit Bektashian dhe traditave të shenjta Bektashiane ka këto detyra:

MEDIA FAQE #4

- 4 -

a) Të jetë i disiplinuar dhe të respektojë eprorët e tij fetarë;

b) të mbrojë nderin e interesin e tjetrit si nderin dhe interesin e tij; c) të shikojë detyrën shpirtërore një herë në vit pranë Udhëheqësit të tij; këtë detyrë për arësye largësije dhe me lejen e Udhë-rrëfenjësit të tij mund ta kryejë pranë një Udhë-rrëfenjësi tjetër, dhe në mungesë të një Udhë-rrëfenjësi, pranë një Myhibi më të vjetër dhe ky i fundit mbasi të kryejë formalitetet e më të rinjvet edhe vetë e përmbush këtë detyrë tek një nga ata; d) të mbajë Matemin dhe të studjojë Historinë e Bektashizmit; e) të frekuentojë Teqetë dhe të marri pjesë aktive në mbledhjet Bektashiane sa më shpesh; f) të mbrojë në raste nevoje interesat e Komunitetit Bektashian.

Neni 21.-

Të drejtat e Myhibve si pjestarë t ë Komunitetit janë:

a) të priten e përcillen në çdo Teqe si bir i familjes; b) të kërkojnë ndihmën morale nga Udhë-rrëfenjësi (nga eprorët Klerikë dhe nga Myhibët më të vjetër). c) të marrin pjesë në mbledhjet e Këshillavet Bektashiane lokale të Juridiksionit të tyre dhe të çfaqin mendimet e tyre lirisht për punët dhe mbarëvajtjen e Komunitetit Bektashian.

Neni 22.-

Detyrat e Dervishavet janë këto:

a) Të ruajnë traditat e hospitalitetit ndër Qendrat fetare Bektashiane dhe të presin me dashamirësi Vizitorët qofshin ata të Komunitetit Bektashian apo jo.

b) Të studjojnë dhe të zgjerojnë kulturën e tyre fetare në mënyrë të pandër prer e që të fitojnë kështu cilësitë e një fetari dhe predikuesi të mbaruar.

c) Të mos shkelin traditat e shenjta Bektashiane dhe zakonet e mira të vëndit ku jetojnë.

d) Të duan dhe të ndihmojnë njëri-tjetrin dhe të mos bëhen grusbullues të hollash dhe pasurirash private.

dh) Të mos merren me punë të Dynevisë: martesa, fejesa, dasma, huara, kamata, dhe të tjera gjëra që ulin prestigjin e një fetari.

e) Të predikojnë Faqën, Bashkimin dhe vëllazërimin e Popujvet mbi faqen e Dheut.

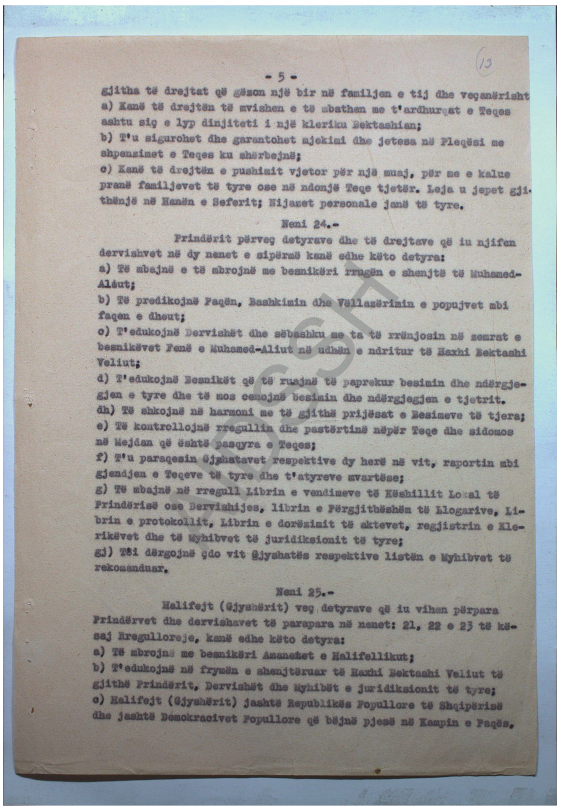
f) Të mos dalin jashta Teqes pa punë fetare dhe të mos bëjnë gjë pa lejen dhe konsultimin e eprorëvet.

Neni 23.-

Dervishët në gjirin e Komunitetit Bektashian gëzojnë të

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

MEDIA FAQE #5

- 5 -

gjitha të drejtat që gëzon një bir në familjen e tij dhe veçanërisht
a) Kanë të drejtën të mvishen e të mbathen me t'ardhurat e Teqes
ashtu siç e lyp dinjiteti i një kleriku Bektashian;
b) T'u sigurohet dhe garantohet mjekimi dhe jetesa në Pleqësi me
shpenzimet e Teqes ku shërbejnë;
c) Kanë të drejtën e pushimit vjetor për një muaj, për me e kaluë
pranë familjevet të tyre ose në ndonjë Teqe tjetër. Leja u jepet gji-
thënjë në Mandn e Seferit; Nijanet personale janë të tyre.

Neni 24.-

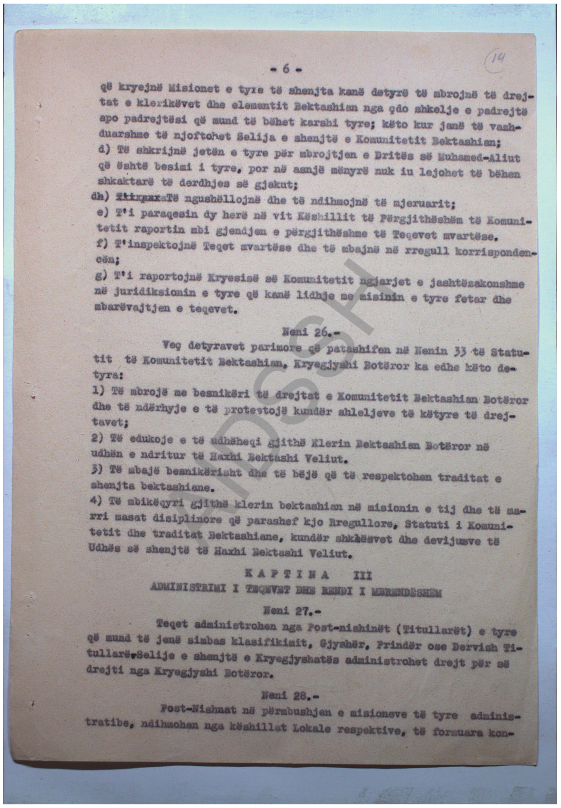
Prindërit përveç detyrave dhe të drejtave që iu njifen
dervishvet në dy nenet e sipërmë kanë edhe këto detyra:
a) Të mbajnë e të mbrojnë me besnikëri rregën e shenjtë të Muhamed-
Alëut;
b) Të predikojnë Paqën, Bashkimin dhe Vellazërinin e popujvet mbi
faqen e dheut;
c) T'edukojnë Dervishët dhe sëbashku me ta të rrënjosin në zemrat e
besnikësvet Fenë e Muhamed-Aliut në udhën e ndritur të Hazhi Bektashi
Veliut;
d) T'edukojnë Besnikët që të ruajnë të paprekur besimin dhe ndërgje-
gjen e tyre dhe të mos cenojnë besimin dhe ndërgjegjen e tjetrit.
dh) Të shkojnë në harmoni me të gjithë prijësat e Besimeve të tjera;
e) Të kontrollojnë rregullin dhe pastërtinë nëpër Teqe dhe sidomos
në Mejdan që është pasqyra e Teqes;
f) T'u paraqesin gjithatavet respektive dy herë në vit, raportin mbi
gjendjen e Teqeve të tyre dhe t'atyreve mvartëse;
g) Të mbajnë në rregull Librin e vendimeve të Këshillit Lokal të
Prindërisë ose Dervishijes, librin e Përgjithëshëm të Klogarive, Li-
brin e protokollit, Librin e dorëzimit të aktevet, regjistrin e Kle-
rikësvet dhe të Nyhibvet të juridiksionit të tyre;
gj) Të dërgojnë çdo vit Gjyshatës respektive listën e Nyhibvet të
rekomanduar.

Neni 25.-

Halifejt (Gjyshërit) veç detyrave që iu vihen përpara
Prindërvet dhe dervishavet të parapara në nenet: 21, 22 e 23 të kë-
saj Rregulloreje, kanë edhe këto detyra:
a) Të mbrojnë me besnikëri Amanetet e Halifellikut;
b) T'edukojnë në fryrën e shenjtëruar të Hazhi Bektashi Veliut të
gjithë Prindërit, Dervishët dhe Nyhibët e juridiksionit të tyre;
c) Halifejt (Gjyshërit) jashtë Republikës Popullore të Shqipërisë
dhe jashtë Demokracivet Popullore që bëjnë pjesë në Kampin e Paqës,

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

MEDIA FAQE #6

- 6 -

që kryejnë Misionet e tyre të shenjta kanë detyrë të mbrojnë të drej-
tat e klerikësvet dhe elementit Bektashim nga çdo shkelje e padrejtë
apo padrejtësi që mund të bëhet karshi tyre; këto kur janë të vash-
dueshme të njoftohet Selija e shenjtë e Komunitetit Bektashian;
d) Të shkrijnë jetën e tyre për mbrojtjen e Dritës së Muhamed-Aliut
që është besimi i tyre, por në asnjë mënyrë nuk iu lejohet të bëhen
shkaktarë të dorëhjes së gjakut;
dh) Të ngushëllojnë dhe të ndihmojnë të mjeruarit;
e) T'i paraqesin dy herë në vit Këshillit të Përgjithëshëm të Komuni-
tetit raportin mbi gjendjen e përgjithëshme të Teqevet mvartëse.
f) T'inspektojnë Teqet mvartëse dhe të mbajnë në rregull korrisponden-
cën;
g) T'i raportojnë Kryesisë së Komunitetit mejarjet e jashtëzakonshme
në juridiksionin e tyre që kanë lidhje me misionin e tyre fetar dhe
mbarëvajtjen e teqevet.

Neni 26.-

Veç detyravet parimore që patashifen në Nenin 33 të Statu-
tit të Komunitetit Bektashian, Kryegjyshi Botëror ka edhe këto de-
tyra:
1) Të mbrojë me besnikëri të drejtat e Komunitetit Bektashian Botëror
dhe të ndërhyjë e të protestojë kundër shkeljeve të këtyre të drej-
tavet;
2) Të edukoje e të udhëheqi gjithë Klerin Bektashian Botëror në
udhën e ndritur të Hazhi Bektashi Veliut.
3) Të mbajë besnikërisht dhe të bëjë që të respektohen traditat e
shenjta bektashiane.
4) Të mbikëqyri gjithë klerin bektashian në misionin e tij dhe të ma-
rri masat disiplinore që parashef kjo Rregullore, Statuti i Komuni-
tetit dhe traditat Bektashiane, kundër shkëlqsvet dhe devijimve të
Udhës së shenjtë të Hazhi Bektashi Veliut.

KAPTINA III

ADMINISTRIMI I TEQEVE DHE RENDI I BRENDSHEM

Neni 27.-

Teqet administrohen nga Post-mishnët (Titullarët) e tyre
që mund të jenë simbas klasifikimit, Gjyshër, Prindër ose Dervish Ti-
tullarë Selije e shenjtë e Kryegjyshatës administrohet drejt për së
drejti nga Kryegjyshi Botëror.

Neni 28.-

Post-Mishnat në përmbushjen e misioneve të tyre adminis-
tratibe, ndihmohen nga Këshillat Lokale respektive, të formuara kon-

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

INFORMACION

Rregullorja e Administrimit të Komitetit Bektashi

TIPOLOGJIA E DOSJES	formulare
NUMRI I FAQEVE	79
GJUHA	shqip
VITI	1958

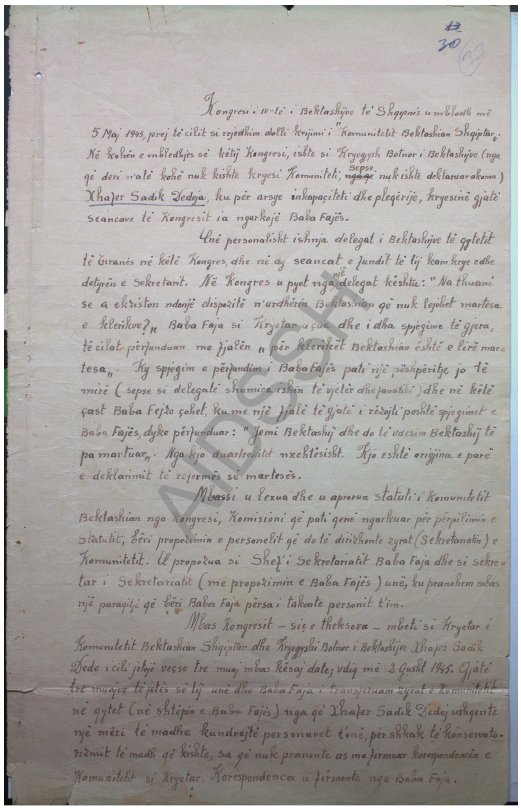
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #3

Kongresi i IV bektashi

MEDIA FAQE #1

Kongresi i IV bektashi

INFORMACION

Kongresi i IV bektashi

GJUHA	shqip
DOSJA	formulare
FONDI	4
	79
VITI	1958
NR.	60

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #4

Foto të Baba Fajës

MEDIA FAQE #1

Foto të Baba Fajës

MEDIA FAQE #2

Foto të Baba Fajës

INFORMACION

Foto të Baba Fajës

DOSJA	Nr. 22
DATA E KRIJIMIT	1952
	42
	jpg
DEGA	II-të
GJUHA	shqip

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.